

VILLKOR FÖR AVTAL OM UPPFÖDNING AV LANTRASER 2016

Sista ansökningsdatum är 15.6.2016

1. Avtalsobjekt och avtalsparter

Miljöavtal kan ingås att omfatta renrasiga djur av lantras som sökanden eller sökandens familjemedlemmar äger eller innehar.

Miljöavtalet ingås mellan en aktiv jordbrukare och den närings-, trafik- och miljöcentral (nedan NTM-central) inom vars verksamhetsområde gårdsbruksenhetens driftscentrum eller produktionsbyggnad finns.

Om gårdsbruksenheten inte har något driftscentrum eller någon produktionsbyggnad, ingås avtalet med den NTM-central inom vars verksamhetsområde största delen av gårdens åkrar finns.

Avtalet består av ansökan tillsammans med NTM-centralens separata beslut. Avtalet har ingåtts när NTM-centralen har godkänt ansökan genom ett separat beslut.

2. Allmänna förutsättningar för avtal

Ingåendet av miljöavtal förutsätter att avtalet är ändamålsenligt enligt de mål som fastställts för programmet för utveckling av landsbygden i Fastlandsfinland åren 2014–2020 och med tanke på hållbart utnyttjande av naturresurserna och miljöns tillstånd.

Avtal kan ingås beträffande djur av lantras som ersättningstagaren innehar. De kan ägas t.ex. av ersättningstagarens familjemedlemmar.

Djuren ska födas upp på gården för att rasen ska fortplantas, dvs. rasenligt betäcknings- och avelsbruk är en förutsättning.

Sökanden ska ha en fullmakt över innehavet av avtalsdjuren, om han eller hon inte äger djuren själv.

Med familjemedlem avses jordbrukarens make och en person som lever varaktigt i jordbrukarens hushåll och som är släkt med jordbrukaren eller med jordbrukarens make i rakt upp- eller nedstigande led eller som är make till en sådan person (2 § i lagen om vissa programbaserade ersättningar till jordbrukare (1360/2014).

Ett avtal kan ingås och ersättning betalas under avtalsperioden, om ersättningssökanden uppfyller de nedan angivna ålderskraven.

För betalning av miljöersättning för avtalet förutsätts att sökanden iakttar tvärvillkoren. En

förutsättning för att ersättning för avtalet ska betalas är att **sökanden årligen lämnar in en ansökan om utbetalning för avtalet.**

Krav på att jordbrukaren är aktiv

Alla jordbrukare som år 2015 fått sammanlagt högst 5 000 euro i direktstöd betraktas alltid som aktiva jordbrukare, oavsett vilken annan verksamhet de utövar. Som aktiva jordbrukare betraktas inte sådana fysiska eller juridiska personer eller grupper av fysiska eller juridiska personer som driver flygplatser, tillhandahåller järnvägstjänster eller driver vattenverk, fastighetsföretag eller permanenta sport- och rekreationsanläggningar, och som dessutom fått över 5 000 euro i direktstöd år 2015.

Ålderskrav (gäller aktiva jordbrukare)

Den sökande eller sökandens make ska vara minst 18 år den 31 december året före det år då avtalsperioden börjar. En sökande eller dennes make som ingår förbindelse år 2016 ska alltså vara född senast 31.12.1998.

Ett avtal kan ingås med en person under 18 år endast om han eller hon har ingått äktenskap eller bedriver jordbruk som samägare tillsammans med sina föräldrar eller en förälder eller om det finns andra särskilda skäl att avvika från ålderskravet.

Om det är fråga om jordbruk eller trädgårdsodling som bedrivs av flera jordbrukare eller i form av en sammanslutning, kan stöd beviljas under förutsättning att minst en jordbrukare, medlem i sammanslutningen, delägare eller bolagsman uppfyller ålderskravet. Ålderskravet gäller inte offentligrättsliga samfund, föreningar, stiftelser eller skol- och fångelselägenheter.

3. Bevarande av handlingar

Handlingar, anteckningar och intyg som gäller villkoren för ersättningen ska bevaras i minst fyra år räknat från avtalsperiodens utgång.

4. Ersättningstagarens anmälningskyldighet

Ersättningstagaren är skyldig att ge den NTM-central som beviljar ersättningen korrekta och tillräckliga uppgifter om förutsättningarna för beviljande och betalning av ersättning.

Den sökande ska utan dröjsmål och senast inom 15 arbetsdagar underrätta den NTM-central som beviljat ersättningen om sådana förändringar i förhållanden som gäller ersättningstagaren eller den verksamhet som stöds, vilka kan inverka på ersättningens storlek eller leda till återkrav eller ersättningens upphörande.

Sådana förändringar är t.ex. att hela gården eller en del av den säljs eller arrenderas ut till en annan jordbrukare eller att husdjursproduktionen upphör (se även stycke 7).

Lämnande av uppgifter

En jordbrukare som får ersättning för genomförande av åtgärder enligt programmet för utveckling av landsbygden i Fastlandsfinland (2014–2020) förbinder sig att för möjliggörande av uppföljning och utvärdering av programmet på begäran lämna uppgifter om åtgärdens verkningar.

5. Avtalsperiod

Avtalet träder i kraft när avtalsperioden börjar. Avtalsperioden börjar 1.5.2016. Avtalsperioden är fem (5) år (1.5.2016–30.4.2021). Med avtalsår menas perioden 1.5–30.4.

Ersättningens storlek och avtalsvillkoren kan ändras under avtalsperioden, om det förutsätts på grund av ändringar av Europeiska unionens lagstiftning eller krävs för att förhindra överlappande betalningar eller på grund av ändringar som gäller grundnivån. Om ersättningstagaren inte godkänner denna anpassning har hon eller han rätt att frånträda avtalet utan återkrav.

6. Åtgärder som avtalet förutsätter

Avtal kan ingås beträffande följande lantraser så, att separata avtal ingås för olika djurslag, men olika lantraser av samma djurslag kan ingå i ett och samma avtal:

- 1) östfinsk, västfinsk och nordfinsk boskap,
- 2) finska får,
- 3) kajanalandsfår och ålandsfår,
- 4) finska lantrasgetter,
- 5) finska hästar,
- 6) lantrashöns.

För att godkännas för avtalet ska nötkreatur, får och getter vara minst ett år gamla och höns minst ett halvt år gamla när avtalsperioden börjar. En finsk häst ska för att godkännas för avtalet när avtalsperioden börjar vara ett i Finlands Hippos rf:s hästregister infört avelssto, som året före det år då avtalet söks har betäckts, fölat eller inseminerats, eller vara en stamboksförd hingst. För finska hästar finns inga särskilda ålderskrav.

Djuren omräknas till djurenheter på följande sätt:

Djurslag	Djurenhet (de)
Nötkreatur (över 2 år)	1,0
Nötkreatur (1–2 år)	0,6
Får och getter (över 1 år)	0,2
Hästar	1,0

Det minsta antal djur för vilka avtal kan ingås är:

- får/getter 0,9 de = 5 st
- nötkreatur 1,0 de = 1 st. över 2 år, 2 st. 1–2 år
- hästar 2,0 de = 2 st
- höns 20 st

Ingåendet av avtal om uppfödning av lantraser förutsätter att sökanden förbinder sig att i fortplantningssyfte föda upp djur av lantraser under hela avtalsperioden och att använda enbart renrasigt djurmaterial av samma lantras vid fortplantningen.

Av avtalsdjuren ska hästar, nötkreatur och getter producera avkomma minst två gånger under avtalsperioden och får producera avkomma minst tre gånger under avtalsperioden. Höns ska producera avkomma varje år under avtalsperioden.

Avtalet kan omfatta endast renrasiga djur. Avtalet kan omfatta djur av både han- och honkön som ska vara identifierade och under hela avtalsperioden omfattas av ett registreringssystem enligt 3 § i lagen om husdjursavelsverksamhet (319/2014), av vilket djurets härstamning framgår.

Det härstamningsintyg som förutsätts för ingåendet av avtal kan utfärdas av följande aktörer (tabell 1):

- För västfinsk, östfinsk och nordfinsk boskap Faba Avels stambok
- För finska får och kajanalandsfår ProAgrias produktionsuppföljningsregister för får
- För ålandsfår Föreningen Ålandsfår rf:s register
- För finska hästar Finlands Hippos register
- För lantrashöns registret inom programmet för bevarande av lantrashöns
- För getter som fötts år 2014 eller senare ProAgrias getregister. För getter som är födda före 2014 räcker det med sökandens egen anmälan (t.ex. på blankett 218L).

Från och med 1.5.2016 ska avtalsdjuren ha intyg över härstamningen.

När det gäller nötkreatur, får och getter ska bestämmelserna om märkning och registrering av djur iakttas. Över nötkreaturen, fåren och getterna ska föras en uppdaterad djurförteckning per djurhållningsplats. Hästar ska vara identifierade, och det ska föras en uppdaterad journal över dem.

Nötkreaturen specificeras i avtalet, övriga avtalsdjur anmäls gruppvis.

Djur som omfattas av avtalet kan också vistas på en areal som är i en annans besittning när de går på bete, eller kortvarigt under betäckning eller tävling, och sökanden vid behov kan ange var nötkreaturen, fåren, getterna och hönsen hålls samt var hästarna befinner sig.

Djur som avtalet omfattar ska användas för produktion av avkomma under avtalsperioden. Ersättningstagaren ska senast en månad efter avtalsperiodens slut lämna in en utredning till

Tabell 1 Lantraser och aktörer som kan utfärda härstamningsintyg

Ras	Intyget utfärdas av	Härstamningsintyg/anteckning som bevisar renrasigheten
Östfinsk, västfinsk och nordfinsk boskap	Faba Avel	1) Stambok eller 2) Härstamningsbevis/S
Får av finsk lantras	ProAgria	1) Förteckning över stöd för lantraser /SS1 eller 2) Släktintyg/ SS1
Kajanalandsfår	ProAgria	1) Förteckning över stöd för lantraser /SS1 färgkod Y, (oberoende av preciserande nummer), KK1 och K eller 2) Släktintyg/SS1 färgkod Y (oberoende av preciserande nummer), KK1 och K
Ålandsfår	Föreningen Ålandsfår rf	1) Besättningsblankett eller 2) Stambokskort som Föreningen Ålandsfår rf utfärdat
Finsk lantrasget ¹⁾	ProAgria	1) Förteckning över stöd för lantraser, 2) Släktintyg
	Jordbrukarens egen anmälan	Blnr 218L, föräldrarna eller far/morföräldrarna ska vara finska lantrasgetter
Finska hästar	Finlands Hippos	Registreringsbevis eller hästpass
Höns av finsk lantras	Forskningscentralen för jordbruk och livsmedelsekonomi/Natur-resursinstitutet	Registreringsbevis inom programmet för bevarande av lantrashöns

¹⁾ När det gäller getter bör man lägga märke till att man från ProAgrias getregister får härstamningsintyg för getter som fötts år 2014 eller senare. För getter som fötts tidigare krävs jordbrukarens egen anmälan.

7. Tilläggande av djur till avtalet och ändringar av avtalsdjuren

Till avtalet kan på jordbrukarens ansökan läggas till djur vid ingången av det andra och tredje avtalsåret. Om man vill öka djurantalet efter det ska ett nytt avtal ingås. De djur som läggs till i avtalet ska uppfylla de föreskrivna förutsättningarna för djur som omfattas av avtalet. Ansökan om ökning av djurantalet ska göras på blankett 218E som lämnas in till NTM-centralen inom tiden för stödansökan (år 2016 senast 15.6).

Om ett djur dör eller avlägsnas under avtalsperioden, ska det utan dröjsmål ersättas med ett annat djur som uppfyller stödvillkoren vid tidpunkten för ersättandet. En finsk häst kan ersättas också med ett sto som fölat, betäckts eller seminerats samma år eller med en

NTM-centralen om hur de djur som avtalet omfattar har använts för fortplantning av den aktuella rasen (betäckning, fölning, kalvning, killning, lamning eller ruvning). Utredningen kan ges på blankett 254 eller genom att lämna en utredning som den aktör som utfärdat härstamningsintyg har gett över djurens användning för fortplantning. Utredningen kan bestå av t.ex. en förteckning över lamningarna.

stambokförd hingst. Djur ska ersättas också om de inte förmår producera avkomma.

Antalet avtalsdjur kan minska under avtalsperioden bara på grund av ett oöverstigligt hinder. Ersättningstagaren ska göra anmälan om ändringar till NTM-centralen inom 15 arbetsdagar, utom om det gäller minskning av djurantalet på grund av naturförhållanden (djur har dött i sjukdom eller vid ett olycksfall); en sådan anmälan ska göras inom 10 arbetsdagar. Ändringar som behöver anmälas är uppgifter

om ersättande djur och djur som ersätts samt minskning av djurantalet.

Anmälningar om ersättande av avtalsdjur som gjorts efter underrättelse om kontroll beaktas inte när övervakningsresultatet fastställs.

8. Ersättningens storlek

Beloppet av den miljöersättning som beviljas på basis av avtalet fastställs i NTM-centralens beslut om avtalet.

Till ersättningstagaren betalas miljöersättning per djurenhet eller för höns och/eller tuppar som omfattas av avtalet om uppfödning av lantrasdjur enligt följande:

- östfinsk och nordfinsk boskap 530 €/de
- västfinsk boskap 530 €/de
- får av finsk ras, ålandsfår och kajanalandsfår 300 €/de
- get av finsk lantras 300 €/de
- häst av finsk lantras 300 €/de
- lantrashöns om antalet av dessa djur är sammanlagt minst 20 st 300 €/gård

Miljöavtalet kan inte omfatta åtgärder för vars genomförande annan ersättning från Europeiska unionen eller ersättning inom ramen för ett nationellt stödsystem redan betalas (bevarande av ursprungsrasernas genresurser), och inte heller åtgärder som sökanden är förpliktad att vidta enligt annan lagstiftning.

9. Ansökan om årlig utbetalning av ersättning och utbetalning för miljöavtal

Utbetalning för miljöavtal ska sökas årligen. Jordbrukarna kan ansöka om utbetalning årligen på elektronisk väg eller med blankett 101B senast den sista ansökningsdagen. Det är då avtalet ingås söks utbetalningen med samma blankett som avtalet.

Betalningen styrs till det konto som den sökande har uppgett för landsbygds-näringsmyndigheten på blankett 101D.

Om ansökan eller bilagor lämnas in för sent sänks ersättningen enligt bestämmelserna för det integrerade systemet. Ansökan eller bilagorna kan försenas med högst 25 kalenderdagar, och under den tiden minskar ersättningen med 1 % /arbetsdag. Om ansökan är mer än 25 kalenderdagar försenad betalas ingen ersättning.

Om årlig utbetalning inte söks, förblir avtalet inte i kraft, vilket betraktas som frånträdande av avtalet, utom ifall ansökan om utbetalning har uteblivit på grund av ett sådant oöverstigitligt hinder som avses i författningarna.

För betalning av ersättning förutsätts att beloppet av ersättning som betalas per avtalsår uppgår till minst 100 euro.

Ersättningen kan betalas årligen efter det att eventuella övervakningar har slutförts och villkoren i det aktuella avtalet har följts. Miljöersättningen betalas första gången det avtalsår då avtalsperioden börjar.

Miljöersättning kan under avtalsperioden betalas en gång per avtalsår och högst lika många gånger som antalet avtalsår.

Ett proportionellt avdrag från den miljöersättning som betalas kan göras i fråga om det djurantal som uteblivit från avtalet efter ett oöverstigitligt hinder.

Ersättningen betalas i enlighet med det djurantal som avtalet omfattar. Det djurantal som ersättningen gäller fastställs vid NTM-centralen efter att avtalet ingåtts, på basis av uppgifterna i avtalet samt i fråga om nötkreatur, får och getter också på basis av djurregisteruppgifterna, i fråga om hästar på basis av hästregistret och i fråga om höns på basis av uppgifterna i eventuella andra register.

10. Överföring av avtal

Om hela gårdsbruksenheten eller ägande- eller besittningsrätten till de djur som avtalet omfattar överförs till en annan person som uppfyller villkoren för stödberättigande under den tid avtalet gäller, kan den som övertar avtalet iakttä avtalet under den återstående giltighetstiden. I annat fall förfaller avtalet utan att ersättning som redan betalats återkrävs.

Den ersättningstagare som tar över avtalet ska iakttä det överförda avtalet under hela den återstående avtalsperioden.

Överföring av avtal ska sökas inom 15 arbetsdagar från det att ägande- eller besittningsrätten överförs. Ansökan görs genom att blankett 160 lämnas in till NTM-centralen.

NTM-centralen ska fatta beslut med anledning av ansökan om överföring och till beslutet foga en besväransvisning. Om det finns flera ägare eller innehavare ska den som har fått del av beslutet delge de övriga ägarna eller innehavarna beslutet på det sätt som bestäms i förvaltningslagen (434/2003).

11. Frånträdande av avtal

Om ersättningstagaren frånträder hela avtalet före avtalsperiodens utgång återkrävs den utbetalda miljöersättningen. Vid återkravet av miljöersättning tillämpas lagen om verkställighet av jordbruksstöd (192/2013) och EU-lagstiftningen.

Miljöersättningen återkrävs inte när avtalet har frånträts på grund av ett oöverstigitligt hinder. Sökanden ska visa upp tillräckliga skriftliga bevis över det oöverstigitliga hindret.

Anmälan om frånträdande av avtalet, liksom anmälan om frånträdande av avtalet på grund av

oöverstigit hinder, ska göras skriftligen till NTM-centralen före frånträdandet, och vid oöverstigit hinder utan dröjsmål och senast inom 15 arbetsdagar från det att det är möjligt för ersättningstagaren eller dennes rättsinnehavare att göra denna anmälan.

Om ersättningstagaren frånträder avtalet före avtalsperiodens utgång kan man låta bli att ingå ett nytt motsvarande avtal tills två år har förlöpt sedan frånträdandet. Detta gäller också fall där den årliga utbetalningen inte har sökts, vilket betraktas som frånträdande av avtalet, och ersättningen kan återkrävas för hela avtalsperioden.

12. Hävande av avtalet och återkrav av miljöersättningen

NTM-centralen kan häva avtalet om den ersättningstagare som ingått avtalet har hemlighållit eller lämnat oriktig information om en omständighet som väsentligt inverkat på att avtalet ingicks. Avtalet kan också hävas om avtalets innehavare bryter mot avtalsvillkoren.

Ersättning som har utbetalats felaktigt eller utan grund återkrävs om

- förutsättningarna för att ersättning ska beviljas eller betalas ut inte har uppfyllts,
- sökanden inte har iakttagit ersättningsvillkoren,
- sökanden har lämnat en sådan oriktig eller bristfällig uppgift som i väsentlig grad har påverkat beviljandet eller utbetalningen av ersättningen,
- ersättningstagaren vägrar att bistå vid granskningen, eller
- detta förutsätts i Europeiska unionens lagstiftning.

Den myndighet som beviljat ersättningen beslutar om återkravet.

Ränta på ett belopp som beviljats utan grund eller till ett för högt belopp kan tas ut enligt 32 § i lagen om verkställighet av jordbruksstöd (192/2013). På det återkrävda beloppet tas årlig dröjsmålsränta ut enligt 4 § 1 mom. i räntelagen (633/1982). Röntan beräknas på grundval av den tid som börjar 60 dagar efter datumet för fattande av beslut om återkrav och slutar vid den faktiska återbetalningen eller, om det belopp som återkrävs dras av från en post som betalas senare, mellan fattandet av beslut om återkrav och avdraget.

Återkravet verkställs i den ordning som bestäms i lagen om verkställighet av skatter och avgifter (706/2007).

Om sökanden har fått ersättning utan grund eller till ett högre belopp än vad han kunde ha beviljats, beslutar NTM-centralen om återkrav av

det belopp som beviljats utan grund eller till för högt belopp.

13. Tillsyn och påföljder

Myndigheterna har rätt att göra administrativa kontroller och inspektioner på plats hos ersättningstagarna för att övervaka att villkoren för ingående av avtal samt villkoren för utbetalning och ersättningsvillkoren iaktas.

Vid övervakningen kontrolleras gårdens djurantal samt att villkoren för ersättning iaktas på det sätt som Europeiska unionens lagstiftning och den nationella lagstiftningen förutsätter.

Den som ansöker om ersättning är skyldig att utan kompensation lägga fram för den kontrollerande myndigheten alla handlingar som hör samman med ersättningen samt att även i övrigt bistå vid inspektionen. I den omfattning som tillsynsuppgiften kräver har inspektören rätt att inspektera den sökandes husdjursbyggnader, djur och andra områden som omfattas av ersättning liksom också andra förutsättningar för beviljande och utbetalning av ersättning. Vid inspektionen ska ändå hemfriden beaktas.

Stödet kan sänkas eller lämnas obetalt, om det vid inspektionen observeras fel som gäller djurantalet eller om sökanden inte har iakttagit villkoren för ersättning. Det belopp med vilket ersättningen minskas påverkas av antalet förkastade djur. Vid minskningen av ersättning och förvägran av betalning iaktas Europeiska unionens lagstiftning och den nationella lagstiftningen.

Om försummelsen av ett villkor för ersättning är allvarlig eller om stödtagaren har lämnat förfalskade bevis eller inte har lämnat nödvändiga uppgifter, utesluts sökanden från avtalet om uppfödning av lantraser för det ifrågavarande året och det påföljande året.

För fel som gäller djurantal kan påföljderna och återkraven utsträckas till fyra föregående år. Påföljder för försummelser mot ersättningsvillkoren kan påföras ända till det år avtalet börjat.

Om det vid övervakningen konstateras att ersättningstagaren inte har iakttagit tvärvillkoren, kan den miljöersättning som ska betalas till ersättningstagaren minskas på det sätt som bestäms särskilt.

14. Sökande av ändring

Ändring i beslutet får sökas genom att en skriftlig begäran om omprövning riktas till den NTM-central som fattat beslutet. Ändring ska sökas inom 30 dagar från delfäendet av beslutet.